

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Aluesuunnittelun vastuualueen ajankohtaiskatsaus

Maakuntavaltuusto 14.6.2022

Aluesuunnittelun tehtävät ja tavoitteet 2022

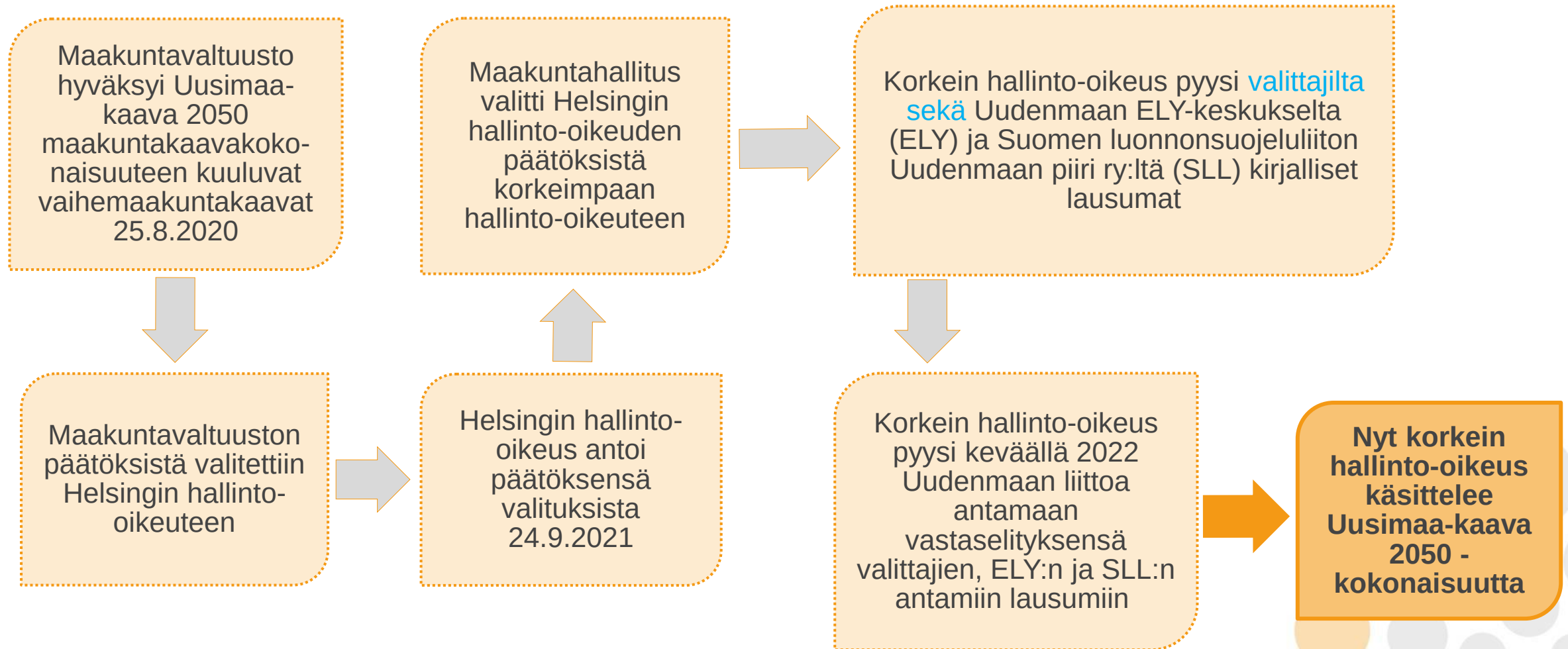
Syklinä: Suunnittelu – Toimeenpano – Edunvalvonta - Yhteistyö

- Uusimaa-kaavan täytäntöönpano ja toteuttaminen
- Aluevastuutyö ja lausunnot: kaavan ohjausvaikutuksen varmistaminen ja menettelyiden kehittäminen
- Helsingin seudun MAL2023 -työ
- Liikennejärjestelmätyön toteuttaminen ja seuranta
- Liikenteen edunvalvonta
- Maankäyttö ja rakennuslaki (MRL): uudistuksen valmistelun seuranta ja siihen liittyvä vaikuttamistyö
- Osallistuminen Uusimaa-ohjelman toteuttamiseen: ilmastotiimit
- Uudet avaukset ja selvitykset projekteilla ja yhteishankkeilla: esimerkiksi Kuntametsät ja hiilensidonnalliset aineistot, Nöyrä Puu ja Pienten keskusten profilointi

Perustana aluesuunnittelun laaja-alainen asiantuntijuus

- Tiedolla johdettu edunvalvonta sekä vaikuttava kunta- ja verkostoyhteistyö
- Korkeatasoinen erityisosaaminen paikkatietopalveluissa, vaikutusten arvioinnissa sekä muun muassa ympäristö- ja energia-asioissa

Uusimaa-kaavan täytäntöönpano ja oikeudellisesta prosessista huolehtiminen

Uusimaa-kaavan toteutumista edistetään:

- Tiiviissä yhteistyössä maakuntakaavan päätoteuttajien eli alueen kuntien sekä muiden sidosryhmien ja toimijoiden kanssa
- Etenkin kuntakaavoituksen yhteydessä - kuntien kaavoista ja muista suunnitelmista annettavilla lausunnoilla on tässä merkittävä rooli
- Uusimaa-ohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman sekä muun edunvalvonnan, hanketoiminnan ja viestinnän kautta
- Yhdessä muiden liiton kehittämisasiakirjojen kanssa valitsemalla yhdessä vuosittaiset toteuttamisen painopisteet
- Uudenmaan liiton eri kehittämisasiakirjojen ja -tavoitteiden toteuttamista koordinoidaan uudella tavalla yhdistämällä kulloinkin ajankohtaiset kehittämistavoitteet yhteen liiton yhteiseksi toimenpideohjelmaksi.
- Nyt liiton toteuttamisen ajankohtaiseksi yhteiseksi painopisteeksi on valittu Hiilineutraali Uusimaa 2030, jonka toteuttamista edistetään liiton moniammatillisissa Ilmastotiimeissä

Aluevastuutyö ja lausunnot: kaavan ohjausvaikutuksen ja tulkintojen varmistaminen ja menettelyiden kehittäminen

Lausunto-
pyyntö
liittoon esim.
kunta-
kaavasta

Lausunnon taustatyö ja muotoilu

- Suunnittelua ohjaava kaavataso
- Maakuntakaavan ja VAT:ien mukaisuus
- Kaavan sisältö, tavoitteet, ratkaisut, vaikutusten laajuus
- Kaavan vaihe ja mahdollinen aiempi lausunto
- Vastaavat tapaukset / yhdenmukaisuus
- Annetaanko lausunto?
- Toimiston vai maakuntahallituksen lausunto?

Aluevastuu-
pari

Sektori-
asiantuntijat

Sisäiset
kokoukset

TOIMISTON LAUSUNTO

MAAKUNTAHALLITUKSEN
LAUSUNTO

Lausunnon kirjoitus

Aluevastuu-
pari

Sektori-
asiantuntijat

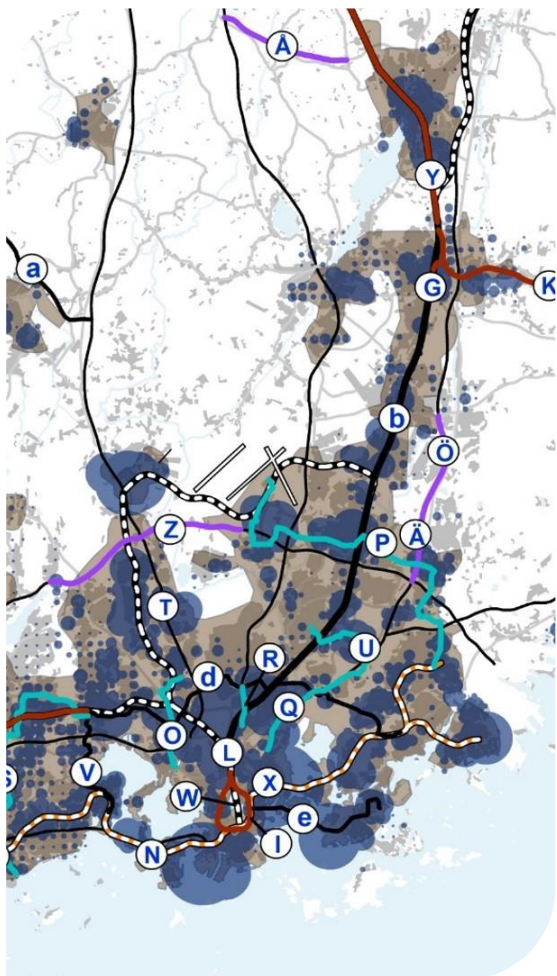
Lausunnon hyväksyminen

Vastuualuejohtaja/
kaavoituspäällikkö

Lausunnon hyväksyminen

Vastuualuejohtaja/
kaavoituspäällikkö →
Johtoryhmä →
Maakuntahallitus

Uudenmaan liitto mukana MAL2023-työssä

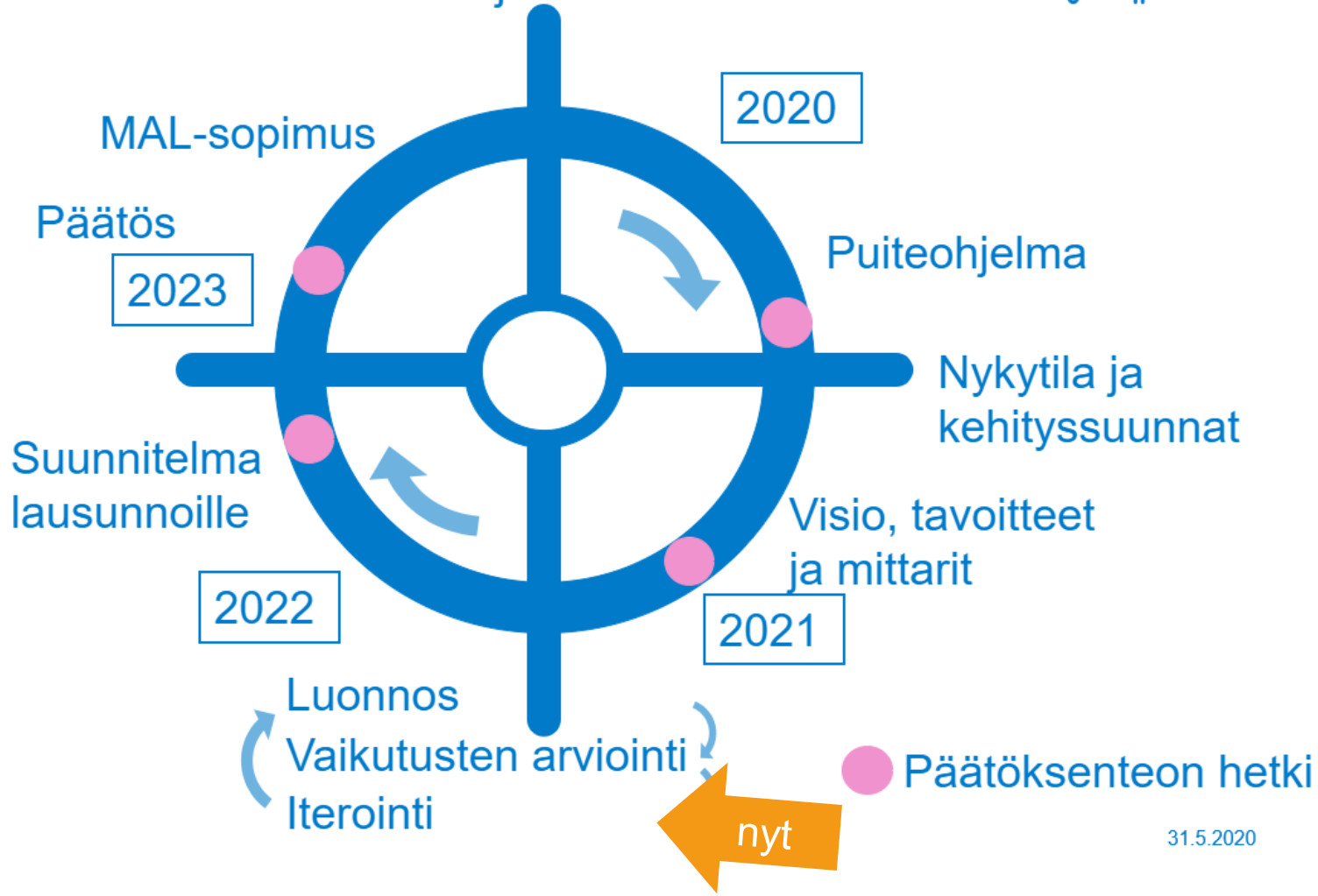

- MAL on strateginen suunnitelma (Helsingin) seudun maankäytöstä, asumisesta ja liikenteestä (M+A+L), jossa kuvataan miten seutua kokonaisuutena pitäisi kehittää
- MAL-suunnitelma tähtää MAL-sopimukseen
- MAL-työtä tehdään Helsingin seudulla 14 kunnan yhteistyönä, jossa ovat mukana myös kuntayhtymät HSL, HSY ja Uudenmaan liitto sekä valtion edustajia
- Nyt käynnissä MAL2023-työ, jonka aikajänteinä vuodet 2040 ja 2060
- Uudenmaan liitto on mukana MAL-työssä sekä maakunnan tason edustajana että KUUMA-kuntien ”työrukkasena” M+A –osuuksissa (yhteistyösopimus)
- MAL 2019 -suunnitelma muodostaa lähtökohdan uuden suunnitelman laatimiselle

MAL-2023 aikataulu ja työvaiheet

MAL2023-prosessin rullaava ruori

Jälkiarviointi ja seuranta

- Työn kesto 2020-2023
- Tavoitteena rullaava prosessi, joka huomioi 12-vuotisen MAL-sopimisen ja valtakunnallisen LJ-suunnitelman syklin
- Intensiivisimmät työvuodet 2021 -2022, jolloin tehdään MAL-suunnitelmaa iteroiden vaikutusten arviointien kautta
- **Suunnitelmaversio 1 on valmistunut keväällä ja sen vaikutukset on arvioitu, ja nyt liitto tukee suunnitelmaversio 2 laadinnassa: mm. elinkeino- ja hiilensidontateemoissa sekä vaikutusten arvioinnissa**

Liikennejärjestelmätyn (LJS) toteuttaminen ja seuranta

- LJS:n toteuttamista viedään eteenpäin 4 x vuodessa pidettävillä yhteistyökokouksilla sekä Länsi- että Itä-Uudellamaalla
- Rantaradan ja Hangon suunnan henkilöjunaliikenteen kehittämisen suunnitelma (2022)
- Länsi- ja Itä-Uudenmaan liityntäpysäköinnin nykytilan kartoitus ja seurannan koordinointi (kevät 2022)
- Länsi- ja Itä-Uudenmaan LJS toteutumisen seuranta ja liikenteen tilan seurantamittarit (kevät 2022)

Aktiivista liikenteen edunvalvontaa

- Lausunto TEN-T -asetusuudistuksesta Euroopan komissiolle (28.6.2022)
- Hallitusohjelmaan vaikuttaminen
- Liikenne 12: seuraava suunnitelma (syksy 2022 ->)
- Väyläverkon investointiohjelma 2023-2029
- MAL23- suunnitelma ve 2 (kevät 2022, syksy 2023)
- Maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitys (2022)
- Kestävät matkaketjut Itä- ja Länsi-Uudellamaalla: selvitys yhteistyössä ELY:n kanssa (kevät, syksy 2022)
- Kuntien yleiskaava- ja osayleiskaavalausunnot

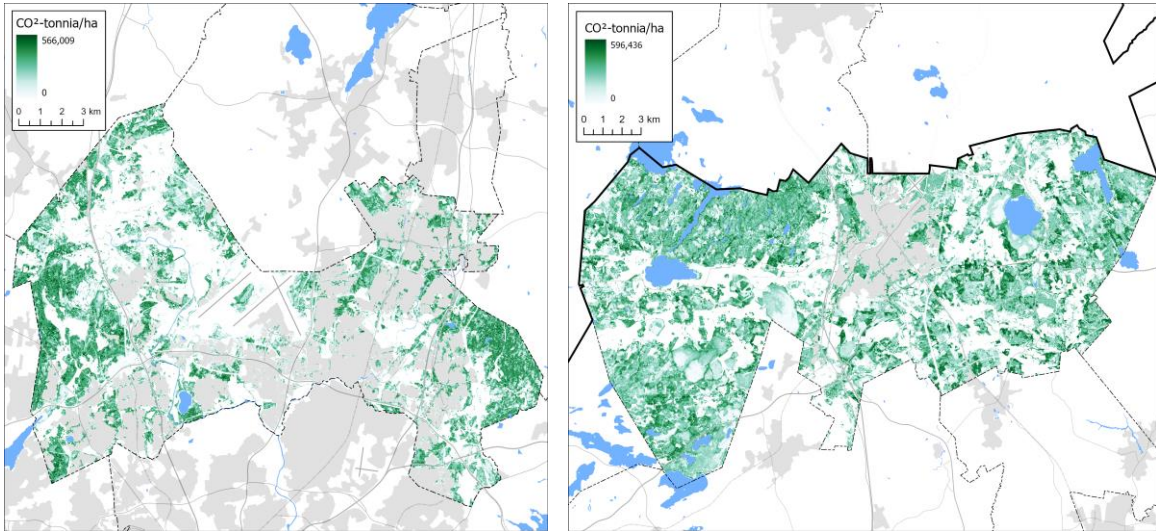
Vaikutamme maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) & Rakentamislain uudistukseen yhdessä kuntien kanssa

- MRL:n ja Rakentamislain uudistukset vaikuttavat merkittävästi alueiden kehittämisedellytyksiin sekä kuntien, maakuntaliittojen ja ELY:n tehtäviin ja resursseihin
- Uudenmaan liitto ja kuntien kaavoittajat ovat valmistelleet yhdessä kannanottoja ja tehneet muuta vaikuttamistyötä uudistukseen liittyen jo vuodesta 2019
 - Liitto järjestänyt mm. 25 MRL-klinikkaa ajankohtaisista teemoista kuntien edustajille
- Alueidenkäytön osalta lakiuudistus keskeytyi 03/22, mutta edelleen valmisteltava Rakentamislain uudistus sisältää ongelmakohtia, joihin tulisi vielä vaikuttaa. Tämänhetkiset pykälätekstit eivät Uudenmaan ja kuntien näkökulmasta riittävästi toteuta lakiuudistukselle asetettuja tavoitteita.
- Uudistuksen tavoitteita mm. hiilineutraalisuuden ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, rakentamisen laadun parantaminen sekä digitalisaation edistäminen sekä selkeyttää ja yksinkertaistaa lakia
- Hallituksen esitys on aikataulutettu elokuuhun 2022, ja uusi Rakentamislaki tulisi voimaan 1.1.2024

Hiilensidonta MAL-työssä ja Metsien monikäyttö-projektissa

Puuston hiilivarasto -karttoja

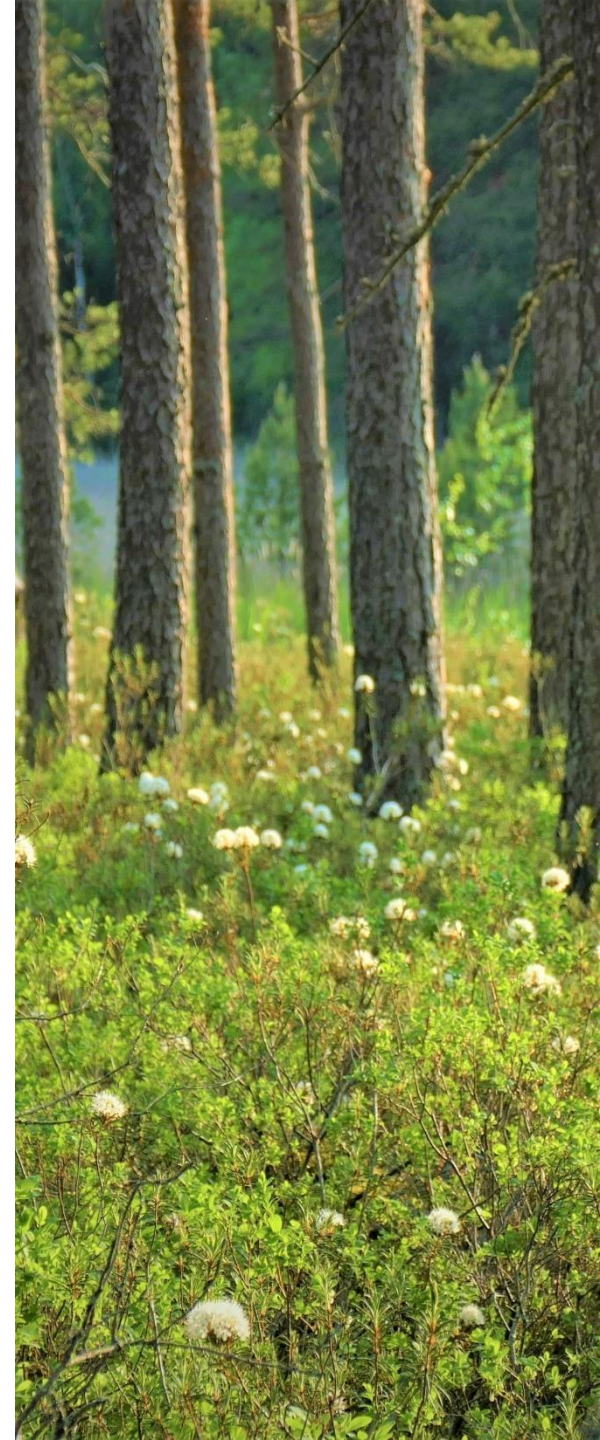
Lisätietoja aiheesta:

- Tulevaisuuden ilmastoon sopeutuva metsänhoito
- Metsäluonnon monimuotoisuus Uudellamaalla
- Hiilensidonta Uudenmaan kuntametsissä

- Keskitytään vaikutusten tunnistamiseen
 - Tunnistetaan seudun olemassa olevat hiilinielut ja –varastot
 - Tunnistetaan maankäytön vaikutukset seudun hiilivarastoille ja –nieluille
 - Tunnistetaan hiilensidonnan mahdollisuudet rakennetussa ympäristössä
- Tunnistetaan metsäkato ja käytetään sitä mittarina
- Tuotetaan aineistoja ja hiilensidonnan huomioimista helpottavia työkaluja muun muassa MAL-suunnittelun ja kuntien maankäytön suunnittelun tueksi
- Järjestetään koulutus- ja keskustelutilaisuuksia
- Verkotetaan kuntien metsä- ja maankäyttöasiantuntijoita

Kuntametsien kestävä monikäyttö -projekti

- Useat kunnat ovat ilmaisseet olevansa kiinnostuneita kehittämään metsien käyttöään monitavoitteisemmaksi
- Uudenmaan kunnat omistavat kymmeniä tuhansia hehtaareita metsiä
 - Kuntametsät arvokkaita monella tapaa ja metsien käytölle monenlaisia tavoitteita
 - Kuntien tilanteissa paljon vaihtelua: osa luopunut taloudellisista tuotto-odotuksista kokonaan, osalla suurin osa talousmetsiä, erilaisia tavoitteita esim. monimuotoisuuden edistämisessä tai virkistyskäytön kehittämisessä
- Uudenmaan liitto tarjoaa tietoa monikäytön osa-alueista ja niiden yhteensovittamisesta

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

”

*Kaavoihin
kangistumaton
maailmanluokan
alueen kehittäjä*

uudenmaanliitto.fi

@Uudenmaanliitto

/uudenmaanliitto

My Uusimaa